

RoA

Råd och Anvisningar Working Test Retriever

Riktlinjer för arrangörer och domare

Fastställda 2012-05-01, **reviderade 2014-04-18**

Innehåll

Syftet med RoA.....	3
1. ARRANGEMANG	3
1.1 Arrangörens ansvar under hundförbudstiden	3
2. STATIONER OCH UPPLÄGG	3
3. KLASSER – SVÅRIGHETSGRAD.....	4
3.1 Nybörjarklass.....	4
3.2 Öppen klass.....	4
3.3 Elitklass	4
4. DUMMIES	4
5. ROLLER	4
5.1 Domare	4
5.2 Kastare	4
5.3 Skytt.....	5
5.4 "Inkastare"	5
6. BEDÖMNINGSANVISNINGAR.....	5
6.1 Var går gränsen för var och en av de uppräknade kriterierna av grava fel?	5
7 TÄNK JAKTLIGT	6

Syftet med RoA

Syftet med RoA är att vara anvisningar kopplade till gällande Riktlinjer för Working test. Skrivningar i RoA kan aldrig överstyra regelverket och vid eventuella tveksamheter är det Riktlinjer för Working test som avgör vad som gäller.

1. ARRANGEMANG

Working test är ett inofficiellt C-prov som anordnas och bedöms efter SSRKs gällande Riktlinjer för working test.

Poängjakter samt dummy trials/mock trials bedöms inte efter dessa riktlinjer.

Working tests kommer från England, där man ville ha ett komplement till jaktsångens field trials, ett bra sätt att hålla igång hunden "off season" och samtidigt få en ny tävlingsform som extra krydda.

Denna RoA (Råd och Anvisningar) för WT är avsedd som stöd för arrangörer, funktionärer och deltagare, och är ett levande dokument som kan ge utrymme för ytterligare tillägg och ändringar när och om så krävs.

1.1 Arrangörens ansvar under hundförbudstiden

Working tests kan till skillnad från de officiella jaktproven anordnas när som helst under året, alltså även under den s.k. hundförbudstiden (från maj till mitten av juli), förutsatt att en anmälan görs i god tid till retrieverjaktprovansvarig i SSRKs huvudstyrelse.

Dessa lättnader i regelverket gäller under en provotid fram till 2015 och innebär ett synnerligen stort ansvar inför jaktlagen hos de avdelningar och rasklubbar som arrangerar working tests under den känsliga yngelperioden.

2. STATIONER OCH UPPLÄGG

I alla avseenden ska uppläggning vid working test ha den jaktliga situationen som ledstjärna. Det är viktigt att uppgifterna efterliknar vad som kan inträffa under en jakt, och inte blir till en konstlad situation som mer liknar en lydnadstest. Hunden måste ges goda möjligheter att visa sina jaktliga förmågor.

Upplägget på varje station ska vara väl genomtänkt och avprovat så att alla startande hundar får så lika förutsättningar som möjligt.

Om något oförutsett inträffar, t.ex. att en kastad dummy fastnar i ett träd, att bössan klickar, eller att en lös hund plötsligt dyker upp i området, gör man ett avbrott och ekipaget får komma tillbaka senare för att göra om uppgiften.

Stationerna bör vara så pass överskådliga så att domare och förare kan se hunden i terrängen.

För att undvika onödiga väntetider bör uppgifterna på alla stationer ta ungefär lika lång tid. Om vattenarbete ingår bör därför själva simsträckan vara kort, medan startpunkten och/eller apporter kan ligga längre upp på land.

Sökarbete som på B-prov bör undvikas eftersom det tar tid och kan bli svårbedömt. Vill man ha med en sökuppgift kan man ha ett riktat områdessök på en eller två dummies.

På någon station i Ökl och Ekl kan man ha en walk-up. Walk-up i Nkl med två hundar förutsätter en mer befäst stadga hos hundarna än vad alla startande i denna klass kan visa upp, **och ska därför inte förekomma.**

3. KLASSER – SVÅRIGHETSGRAD

3.1 Nybörjarklass

I denna klass bör man ha enbart enkelmarkeringar. Svårigheterna ligger i t.ex. terrängförhållanden och dolda nerslag. En kortare transportsträcka kan läggas in för att bedöma följsamhet och fotgående.

3.2 Öppen klass

I denna klass ökas svårigheten med något längre avstånd, dubbelmarkeringar och dirigeringar. Svårighetsgraden bör ligga mitt emellan Nkl och Ekl.

3.3 Elitklass

I denna klass ökas svårigheten betydligt. Längsta apporteringsavstånd bör dock inte överstiga 150 meter.

4. DUMMIES

Dummies ska vara av standardstorlek (400-500 g) och ha samma färg för varje uppgift (använd inte orange dummies vid markering eftersom de blir diffusa för hundögat). Nya dummies ska vara invittrade. Vid kylig väderlek bör alla dummies förvaras inomhus innan de ska användas. Domaren ska på samma sätt som vid vilt försäkra sig om att inte dummien skadats av ett för ovarsamt apportgrepp. Ett antal reservdummies bör alltid finnas på varje station.

5. ROLLER

5.1 Domare försäkrar sig om att rätt hund är inne för bedömning. **Domaren ger anvisning om när hunden ska sändas, till exempel genom att säga hundens startnummer, ge en klapp på förarens axel, eller genom annan anvisning. Hund som skickas före tillåtelse räknas som ”knallning”, och leder till 0 poäng.**

5.2 Kastare bör sträva efter att alla kast blir lika och att dummin hamnar på samma plats för alla startande. Dummies förvaras i t ex dummybag, inga dummies får läggas på marken.

5.3 Skytt ska placeras på minst 10 meters avstånd från startplatsen/ekipaget, och inte längre bort än ca 35 meter från kastad apport. Skott ska alltid komma före kast. För att göra skeendet så realistiskt som möjligt **bör skytten placeras snett framför ekipaget**, spela med och rikta bössan mot kastet.

För att efterlikna den jaktliga situationen bör hagelbössa användas, inte startpistol eller apportkastare. Använd inte skarp ammunition, framför allt med tanke på säkerheten men även för att undvika onödig störning mellan stationerna. **Lockpipa får gärna användas i ”driver” och som störning, men får inte ersätta skott vid markeringar.**

5.4 "Inkastare"

”Inkastare” bör finnas på varje station. Uppgiften är att informera om upplägget, och att göra det på samma sätt för samtliga startande. På så vis sparas mycket tid då domaren kan koncentrera sig på bedömningen. Inkastaren håller också koll på vilka som startar och har kontakt med tävlingsledningen. För de startande är tydlig och trevligt framförd information en bonus, eftersom själva uppgiften på stationen kräver fullt fokus och ofta går rätt snabbt.

6. BEDÖMNINGSANVISNINGAR

I januari 2011 fastställdes en ändring i poängbedömningen i de internationella working test reglerna. Dessa översattes och infördes i de svenska riktlinjerna.

Varje station får bestå av max två apporter som skall hämtas. Dock kan fler apporter kastas som störning. Varje enskild uppgift är värd 10 eller 20 poäng, beroende på antal apporter. En dubbelmarkering, eller två enkelmarkeringar, eller en dirigerings plus en markering, bedöms alltså med 10 möjliga poäng per apport. En enkelmarkering bedöms med 20 möjliga poäng.

Får hunden 0 poäng på den ena av två apporter på en station, kan den alltså få som mest 10 poäng, förutsatt att apporterna tas in i rätt ordning.

Domaren bör vinnlägga sig om att se hundens kvalitéer (pluspoäng) och inte bara leta fel som belastar hunden i form av minuspoäng (grava fel). Det är lätt att dra poäng för det allra minsta, men de uppräknade punkterna för grava fel anger inte svart-vita bedömningsgrunder.

För att underlätta placering av ekipage med lika poängssummor kan stationer ”viktas” (prioriteras i förhållande till varandra). Används detta system bör samtliga stationer viktas, i fallande ordning.

6.1 Var går gränsen för var och en av de uppräknade kriterierna av grava fel?

En hund som är **alltför beroende av föraren** är inte en hund som snabbt stannar upp någon gång i arbetet för att få bekräftelse att den är på rätt väg, utan en hund som saknar initiativ och fokus, och upprepade gånger stannar för att fråga föraren. En sådan hund är inte effektiv.

Dålig kontroll och/eller onödigt störande av mark beskriver en hund som inte tillräckligt lyssnar på sin förare och/eller springer mer än den använder sin nos. Viss hänsyn bör dock tas till en ivrig unghund, och till vind- och vittringsförhållanden.

Dålig markering och/eller dåligt minne av kastad apport beskriver en hund som behöver en hel del hjälp för att få in apporten, alltså inte någon enstaka signal för att hjälpa hunden som kommit fel i vind.

Dåligt fotgående beskriver en hund som t.ex. går och nosar i marken eller behöver upprepade kommandon för att hålla sig vid förarens sida. En glad unghund som studsar vid sidan, men som hela tiden håller sig tätt intill förarens vänstra knä bör inte belastas.

Gränsen för **högljudd handling** är när röstvolym och visselsignaler blir störande för omgivningen (och för den tänkta jaktsituationen). Idealet är förstås "tyst förd" under Pluspoäng.

Långsamt och/eller initiativlöst arbete beskriver en retriever som inte är så effektiv i sitt apporteringsarbete. Jämför med Pluspoäng för "snabb inleverering och avlämning i hand". Dock ska man inte stirra sig blind på farten, utan se till den totala effektiviteten. En hund som kanske inte springer så fort kan ändå vara effektiv i sitt arbete. Några pluspoäng för "arbetar med stil" får den dock inte.

En hund som rastar sig under pågående bedömning på en station, oavsett var detta sker, ska belastas för ett gravt fel med hänvisning till "Långsamt och/eller initiativlöst arbete".

Orolig på pass och kräver förarens uppmärksamhet. En förare som inte kan fokusera på uppgiften på grund av att han/hon måste tillrättavisa sin hund på pass, kan heller inte hjälpa hunden på markeringen/dirigeringen om så krävs.

Slarvig apportering ska inte blandas ihop med att hunden i själva upptaget fått ett dåligt grepp på apporten och därför snabbt lägger ner apporten för att lika snabbt ta ett bättre grepp. Idealet är ett balanserat grepp mitt på dummien.

Fysisk kontakt med hunden. Om föraren har fysisk kontakt med hunden i syfte att tillrättavisa den blir det 0 poäng. Hit hör t.ex. ett välriktat knä i bogen på hunden under fotgåendet eller en hand på hundens bakdel för att få den att sitta. Om föraren ger sin hund en liten kärvändig smekning efter avslutat arbete är det dock helt okej.

7. TÄNK JAKTLIGT

I alla avseenden ska bedömningen vid working test ha den jaktliga situationen som ledstjärna.

Bedömningen av working test är mer lik bedömningen på A-prov än på B-prov. På B-prov gör domaren en sammanfattande bedömning av hundens jaktliga egenskaper under en fingerad jakt. På A-prov (och vid B-provets praktiska jaktprov) bedöms hundens effektivitet under en jakt, där det absolut viktigaste är att skadeskjutet vilt inte får ligga kvar i markerna.

På ett working test är det effektiviteten som bedöms. **Hundar som markerar bra och visar initiativ ska premieras framför hundar som behöver hjälp/måste dirigeras till apporten, då en god markeringsförmåga är av största vikt för våra retrieverraser.** Behöver hunden hjälp på en markering ska detta ges. Det gäller dock att läsa sin hund, onödiga signaler och kommandon ger inga pluspoäng.

Ett belysande exempel på skillnaderna mellan provformerna kan vara hur en hund skickas på en markering.

På B-provet vill domaren se att hunden verkligen markerat apporten. En hund som fokuserat och memorerat är en hund med goda markeringssegenskaper. Förarhjälp i form av extra kommandon drar ner intrycket.

På A-provet gäller det att skicka snabbt på en markering. Har hunden samtidigt markerat flera fallna fåglar runt omkring, behövs ett vägledande handtecken för att hunden ska apportera den angivna fågeln så snabbt som möjligt.

Vid jakt ska hunden överlämna det skjutna viltet på ett säkert och lugnt sätt i förarens hand. En slarvig avlämning av en skadeskjuten fågel kan innebära onödigt lidande för fågeln. Om uppgiften på en station genomförs på ett alltigenom föredömligt sätt, för att sen sjabblas bort vid den avslutande avlämningen, bör man ha ovanstående jaktetik i åtanke.